

مکاتب در مناطق جنوب شرقی کشور نیازمند به کتاب و ساختمان دارند

Author: Ahmad Shah

اکثریت مکاتب ولایت خوست با کمبود ساختمان دایمی، معلمان مجرب و حتی کتاب درسی مواجه هستند.

احمدشاه گزارشگر نحت آموزش ای دلیو پی ار در خوست

بلقیسه یکی از متعلمین صنف چهارم مکتب قریبهی ورغه دو خشت پخته راپهلوی هم گذاشته و بالای آن نشسته است سایر همصنفانش نیز با بالای سنگ و یا هم بروی زمین نشسته اند در این صنف بی دیوار و دروازه همه زیر آسمان در فضای آزاد تدریس میشوند

بلقیسه نگاهی به اطرافش دانداخته گفت: «ما صنف نداریم. ما زیر آسمان آبی درس می‌خوانیم. زمانی باران می‌بارد، آنها ما را به خانه می‌فرستند. ما از گرمی‌های تابستان می‌سوزیم و از سردی‌های زمستان می‌لرزیم»

وی با اشاره به خریطه کتابهایش گفت: «ما کتاب درسی نداریم. متعلمین یا درصنف بازی می‌کنند و برخی از بچه‌ها می‌خوانند. درصنف ما گاهی یک معلم می‌آید و معلم دیگر نداریم.»

متعلمین و معلمان خوست شکایت دارند که بیشتر از نصف مکاتب این ولایت ساختمان مناسب ندارند. به همین دلیل اکثریت صنف‌ها باید در فضای آزاد برگزار شود.

به عین شکلی کمبودی در کتاب‌های درسی، میز و چوکی برای شاگردان، در این مکاتب معلمان مجرب هم نیستند.

عبدالقدوس، سرمعلم یک مکتب متوسطه در ولسوالی مهدی‌خیل گفت که مکتب زیراداره وی با داشتن 690 متعلم و 17 معلم ساختمان دایمی ندارد. یک ساختمان برای آنها اعمار شد؛ مگر ساختمان خیلی دور از این قریبه‌است که قرار بود دخترهای قریه در آن تعلیم ببینند. این کار رفتن متعلمین - به خصوص دختران- به آنجا را مشکل ساخته‌است.

وی گفت: «ما با مشکلات زیادی روبرو بوده‌ایم. ما به صورت مقطعی موقتی بچه‌ها را در مساجد، زیر درختان و باغ‌های قریه‌ها درس می‌دهیم. خودتان فکر کنید. چطوری می‌توانیم 690 متعلم را با 17 معلم تدریس کنیم؟»

برخی از مکاتب جایی برای نشستن استادان و انجام کارهای اداری ندارند.

امان‌الله سرمعلم یکی از مکاتب دیگر خوست گفت: «از صنف، میز و چوکی بگذر. ما اتاق برای نشستن کارمندان و نگهداری اسناد نداریم.»

آمان‌الله گفت که 1400 تن از شاگردان وی توسط 43 معلم آموزش می‌بینند.

وی ادامه داد: «از جمله این معلمان 43 تن آنها لیسانس هستند، 14 تن آنها صنف چهاردهم را خوانده‌اند و بقیه، شاگردان دوره لیسه اند. در واقعیت، ما نیازمند 70 استاد هستیم که اکثریت آنها باید مسلکی باشند.»

مطیع‌الله فضل‌ی معاون ریاست تعلیم و تربیه خوست تأیید کرد که کمبود ساختمان مکاتب و استادان مسلکی چالشی بزرگ است. وی گفت که این ریاست به مرور زمان به این مشکلات رسیدگی می‌کند.

وی گفت: «هم اکنون 30 درصد معلمان خوست مسلکی هستند. ما هم چنان در 70 درصد مکاتب مشکل فرش، میز و چوکی را رفع کرده‌ایم. با آنهم برخی از مشکلات از اندازه توان ما بالا است. ما به این ارتباط با وزارت وسایر تمویل کنندگان در تماس شده‌ایم.»

فضلی گفت که 350.000 متعلم در چارچوب 344 مکتب درس می‌خوانند. از جمله این مکاتب 160 باب آن ابتداییه، 72 باب متوسطه و 112 باب لیسه عالی هستند. به صورت عمومی 272 باب مکتب بچگانه و 72 مکتب دخترانه هستند.

با این همه شاگرد، تنها 152 باب مکتب ساختمان دایمی دارند.

مبارز محمد خُدران سخنگوی عبدالجبار نعیمی والی خوست تأیید کرد که معارف خوست با چندین چالش مواجه است. به عکس وی تأکید کرد که در این راستا تا اندازه‌ی پیشرفت‌های صورت گرفته‌است.

وی گفت: «سال قبل برای چندین مکتب چندین ساختمان اعمار شده‌اند. امسال هم، چندین ساختمان را اعمار خواهیم کرد. ما با ریاست معارف خوست، وزارت معارف و سایر ادارات در تماس هستیم. ما می‌خواهیم مشکل معارف درخوست به زودترین فرصت رفع شوند.»

به عکس متعلمین به این وعده‌ها شک دارند.

وحیدالله متعلم صنف 11 مکتب باشنده ولسوالی سپیره گفت: «ما هر سال این گپ‌ها را می‌شنویم. مگر سال تمام می‌شود و هیچ مکتب اعمار نمیشود و از کتاب و معلم خبری نمی‌باشد.»

وی ادامه داد: «درس خواندن نیازمند فضای آرام، محیط راحت است. اینجا متعلمین در هوای آزاد می‌نشینند که یا از گرما و یا از سرما رنج می‌برند. هم چنان، این متعلمین از برخی از این معلمان بیشتر می‌دانند. این، چگونه پروسه تعلیمی است؟»

هلال متعلم لیسه یک مکتب دیگر گفت که کمبود منابع و جای، تقسیم اوقات درسی روزانه را نیز مختل می‌کند.

وی شرایط را این طوری تشریح داد: «یک صنف از شش ساعت درسی، دو یا سه ساعت درس می‌گیرند. در وقت نبود معلم و درس، صنف به کلب ورزش بدل می‌شود. بچه‌ها در آن بازی می‌کنند یا کشتی می‌گیرند و یا یکدیگر را لت و کوب می‌کنند و درعین زمان، یک‌عده آنها را تشویق می‌کنند. اگر کتاب و استاد می‌داشتیم و تقسیم اوقات به صورت منظم تطبیق می‌شد، ما این وضعیت را نداشتیم.»

خانواده‌های متعلمین شکایت دارند بآنکه کتاب‌های درسی به صورت وسیع در بازارها هستند، مکاتب به بچه‌های شان کتاب توزیع نمی‌کنند. برخی از خانواده‌ها مقام‌های معارف را به فروختن کتابها و به جیب زدن پول آن متهم می‌کنند.

ولی محمدخان باشنده 70 ساله خوست پیشروی یک کتابخانه است تا برای نواسه‌اش کتاب درسی بخرد.

وی گفت: «به خدا قسم که نمی‌دانم درمکتب چی می‌گذرد. آنها می‌گویند که درمکتب کتاب نیست. معلم به فرزندان ما فشار می‌آورد تا کتاب‌ها را از بازار بخرند. به عکس، این کتاب‌ها در هرجایی بازار موجود است. این کار نشان می‌دهد که در مکاتب نوعی از فساد اداری وجود دارد.»

یک کتابفروش در مرکز خوست که خواست نامش افشاء نشود، به انستیتوت گزارشده‌ی جنگ و صلح گفت که برخی از مقام‌ها کتابهای که را که قرار بوده‌است برای متعلمین توزیع شود، به وی فروخته‌است.

وی خنده‌کنان گفت: «من کتاب‌ها را از آنها با نیم دالر می‌خرم و به یک دالر یا بیشتر می‌فروشم. سود این معامله زیاد است. تا زمانیکه ریاست معارف کتابهای درسی را برای آنها {کتابفروشان} «توزیع» می‌دهند، متعلمین بیچاره باید کتاب‌های درسی را از بازار تهیه کنند.»

او گفت که به سبب تقاضای زیاد این کتابها، برخی از کتابفروشان کتاب‌های درسی را به پاکستان می‌فرستند تا دوباره از آنها کاپی‌های بیشتری بگیرند.

بختاور بختیار رییس معارف خوست این اتهامات را رد کرد.

وی با بیان این که هیچ‌کس حق چاپ یا فروش کتابهای معارف را ندارد و متخلفان از قانون مورد تعقیب عدلی قرار می‌گیرند، گفت: «من کسی را که ادعا می‌کند رییس معارف کتاب را برای بازاریان فروخته‌است، به چالش می‌خوانم. اگر شما آنها ثبوت بتواند که ریاست معارف این کار را کرده است، من بلافاصله این تقصیر را به گردن می‌گیرم.»

سیدکریم خاکسار رییس شورای ولایتی خوست مقام‌ها را به بیکاره‌گی و فراموشی این مسایل متهم کرد.

وی با بیان این مطلب که در گذشته این مشکلات را با مقام‌ها در میان گذاشته‌است، گفت: «استخدام افراد به اساس ارتباطات شخصی صورت می‌گیرد تا به اساس استانداردها. مشکل از همین نقطه شروع می‌شود.»

بختیار تاکید کرد که این اتهامات حقیقت ندارند.

وی باگفتن این نکته که درخواست دهنده‌گان آزمون ترتیب داده شده‌ی مقام‌های معارف را می‌گذرانند و بادر نظر داشت این آزمون استخدام می‌شوند، گفت: «تمام موارد استخدامی معارف مطابق به قانون است. هیچ ملاحظات قومی، مذهبی، حزبی و سایر رابطه‌ها در نظر گرفته نمی‌شوند.»

اسدالله بشر یک کارآگاه مسایل اجتماعی گفت در کتاب‌های درسی چاپ شده‌ی کشورهای مجاور پاکستان و ایران دستکاری زیادی دیده می‌شود. به گفته‌ی وی این کتاب‌ها جوانان افغان را «از تاریخ و فرهنگ‌شان بیگانه می‌کنند.»

باآنهم؛ بشر معتقد است که مشکلات اساسی در عرصه معارف این است که علاقمندی شدید به تعلیم و تربیه از سال 2001 متعلمین زیادی را به این عرصه کشانیده‌است. طوریکه وزارت معارف و نمایندگی‌های حوزوی آن به سادگی پاسخگوی این نیازمندیها نمی‌توانند باشند.

وی گفت: «منطق کیفیت گرایانه همین است که ما تعداد زیادی متعلم داریم؛ ولی دربخش کیفیت هیچ چیزی نداریم. تعلیم و تربیه بی‌کیفیت مانند زهر است.»

احمدشاه خبرنگار درخوست است که خبرنگاری را در انستیتوت گزارشده‌ی جنگ و صلح آموخته است.

Pakistan :Location

افغانستان

Education :Topic

Source URL: <https://iwpr.net/da/global-voices/%D9%85%DA%A9%D8%A7%D8%AA%D8%A8-%D8%AF%D8%B1-%D9%85%D9%86%D8%A7%D8%B7%D9%82-%D8%AC%D9%86%D9%88%D8%A8-%D8%B4%D8%B1%D9%82%DB%8C-%DA%A9%D8%B4%D9%88%D8%B1%D9%86%DB%8C%D8%A7%D8%B2%D9%85%D9%86%D8%AF-%D8%A8%D9%87-%DA%A9%D8%AA%D8%A7%D8%A8-%D9%88-%D8%B3%D8%A7%D8%AE%D8%AA%D9%85%D8%A7%D9%86-%D8%AF%D8%A7%D8%B1%D9%86%D8%AF>